

VERANDER
➤ ATELIER
DU CHANGEMENT

RÉUNION INTER-ZOGAB
(ZORGZONE ONDESTEUNINGSGROEP/
GROUPE D'APPUI AU BASSIN)

Juillet 2023

INTER-ZOGAB ONTMOETING
(ZORGZONE ONDESTEUNINGSGROEP/
GROUPE D'APPUI AU BASSIN)

Juli 2023

Général

- Première rencontre commune des 5 Groupes d'Appui aux Bassins
- 33 personnes ont participé à la rencontre
- Cette rencontre est prévue après chaque cycle des ateliers du changement afin de partager les expériences. Elle doit également permettre de mettre en avant les spécificités de chaque bassin et de définir les éléments qui peuvent être communs.
- Les synthèses des rencontres (ADC et inter ZO-GAB) seront disponibles sur le site

Participants

- **GAB Nord-Est :** Evelyne CBCS, Floriane Coördi Sociale 1140, François Coördi Sociale 1130, Gaétane Brusano, Yves coördi prom/prév, Dorien BruZEL, Chloé Ambassadeur PPL.
- **GAB Centre-Ouest :** François Coördi Sociale 1000, Gaétane Brusano, Karine CBCS, Myriam Coördi Sociale 1080, Tania Coördi Sociale 1070, Silke BruZEL.
- **GAB Sud-Est :** Antoine Coördi sociale 1200, Chloé Ambassadeur PPL, Elsa Brusano, Federica Coördi sociale 1160, Moira coördi prom/prév, Silke BruZEL, Valentina CBCS.
- **GAB Sud :** Aurélie coördi prom/prév, Barbara Coördi Sociale 1060, Catherine Coördi Sociale 1180, Dorien BruZEL, François Antenne santé mentale, Gaétane Brusano, Marie-Catherine Coördi Sociale 1170, Marion CBCS, Michel Ambassadeur PPL, Paola Coördi Sociale 1190, Pierre-Michel Coördi Sociale 1050.
- **GAB Nord :** Alice Brusano, Amina Coördi sociale 1090, Aurélie coördi prom/prév, Dorrit BruZEL, François Coördi Sociale 1020, Isabelle Coördi Sociale 1082, Jacques CBCS, Sylvie Antenne santé mentale.
- **Appui régional :** Julie Brusano, Valentine Brusano, Gaétane Brusano

Retour d'expérience sur les Ateliers du Changement de juin

Nord-Est (14/06)

Schaerbeek, Evere, Saint-Josse, Haerlem

- Présence d'usagers/citoyens, diversité des profils des professionnels
- Permis de désamorcer certaines inquiétudes, émergence d'un faire collectif et d'une identité bassin
- Répond à un besoin des acteurs de mieux se connaître sur le territoire
- Ce qui marche : entrer dans le concret, échanger autour des actions
- Importance de dégager un langage commun entre acteurs de secteurs variés
- Pour les points d'info : ne pas développer un guichet unique mais multiplier les points d'accroche pour la population, en créant un réseau intersectoriel d'organisations qui jouent ce rôle de guichet d'information à la population.
- Défi sur ce bassin en termes de mobilisation car il y a des frontières géographiques difficiles à franchir (chemin de fer, friche, etc.) ; il faut répartir ces lieux dans différentes localisations du bassin

Centre-Ouest (22/06)

Molenbeek, Anderlecht, pentagone Ville de Bruxelles

- Présence d'usagers et bonne participation des professionnels
- Dynamique positive des discussions, rentrer dans le concret et l'action est apprécié
- Répond à un besoin des acteurs de mieux se connaître entre acteurs du territoire
- Comment organiser la participation des usagers/citoyens dans les GAB ? Comment organiser leur représentation ?
- Préciser le rôle, la composition des ZoGab (qui, nombre limite pour rester efficace, etc.) ?

Retour d'expérience sur les Ateliers du Changement de juin

Sud-Est (26/06)

Woluwe-Saint-Pierre, Woluwe-Saint-Lambert,
Auderghem, Etterbeek

- Top d'avoir une personne-relai pour capitaliser et enrichir chaque réunion sur base de la précédente.
- Participation faible des acteurs de terrain. Les personnes présentes étaient principalement des coordinateurs et des acteurs régionaux. > penser le programme à partir du public visé (le plus pratique possible)
- Avoir plus de moments libres pour des discussions informelles
- Question sur comment contacter le GAB : reflète soit l'intérêt de s'impliquer soit la difficulté pour les acteurs régionaux de s'impliquer
- Coordinations sociales assez récentes, qui créent à peine une culture de réseau et ont donc un pouvoir de mobilisation plus faible

Sud (23/06)

Ixelles, Watermael-Boitsfort, Forest, Saint-Gilles, Uccle

- Bonne participation (40)
- Opportunité pour les coordinations sociales d'échanger des bonnes pratiques et co-construire des actions
- Beaucoup d'acteurs santé présents, repenser la communication et le dispositif pour élargir la participation à d'autres secteurs
- Les associations et acteurs de terrain doivent comprendre la valeur ajoutée des bassins à travers les ADC (être dans le concret)
- Proposer des méthodes, notamment pour les réflexions et les diagnostics
- Co-construire les actions avec le terrain
- Comment les acteurs de terrain peuvent construire des diagnostics qualitatifs (pas statistiques mais sur base des constats) et identifier les grands enjeux ?
- Partir des intérêts des acteurs de terrain du bassin et voir quels moyens le bassin peut apporter (logistique, ressources financières et humaines, ...)

Nord (28/06)

Berchem-Ste-Agathe, Koekelberg, Ganshoren, Jette, Laeken, NOH

- Enthousiasme, chouette dynamique
- Participation d'usagers
- Interconnaissance et émergence d'une identité bassin
- Reconnaissance des thématiques abordées par rapport aux besoins du terrain
- Comment rattacher les acteurs du social ? les coordinations sociales ont été impliquées tardivement et ont manqué de temps. Même chose pour le ZoGAB, avoir plus de temps pour co-construire les ADC.
- Organiser la parole citoyenne, la penser en amont pour que le citoyen participant se sente soutenu et que le dispositif facilite son implication
- Clarifier ce qui est attendu des membres du ZoGAB
- Ne pas négliger le fait que la participation est un processus qui demande du temps

A retenir

- Equilibre à trouver entre prendre le temps nécessaire à la mobilisation/participation et la nécessité de proposer du concret
- Continuer à informer le terrain, mais pas uniquement dans le cadre des ADC pour que ces moments soient le plus participatif possible
- Suite à l'accord politique sur le contenu du décret-ordonnance conjoint, penser la transition entre les ZoGAB et les antennes social-santé (avec invités permanents ?) et entre les ADC et la formalisation des conseils social-santé des bassins

Vers quel cadre commun et quelles spécificités pour les bassins ?

Commun

- Identité visuelle commune, avec une déclinaison de couleurs par bassin
- Outils de communication communs
- Plateforme pour partager entre GAB
- Langage commun, notamment des noms et fonctions bien identifiés
- Missions identiques pour tous les bassins
- Approche méthodologique partagée pour mener des actions (approche projet) et pour co-construire (approche participative)
- Composition du conseil social-santé
- Transparence sur les membres du GAB et composition minimale commune
- Approche commune pour augmenter la représentation et la participation aux ADC
- Groupe de concertation inter-GAB pour échanger, s'inspirer, partager, ...
- Approche bottom-up privilégiée : le plus possible vient du terrain
- Traiter certaines actions collectivement quand il y a lieu (ex : répertoire)
- Relais vers les autorités
- Visibilité globale des actions menées sur les 5 bassins pour permettre à chacun (notamment aux acteurs régionaux) d'évaluer où s'impliquer
- Clarifier les mandats (notamment Brusano et CBCS)

Spécifique

- Identité visuelle commune, avec une déclinaison de couleurs par bassin
- Organisation des réunions (conseil social-santé/ADC et GAB)
- Composition du conseil et du GAB au-delà d'une composition minimale commune
- Stratégie de mobilisation du terrain
- Modalités de participation citoyenne
- Plan d'actions et modalités d'action
- Modalités de collaboration avec les coordinations sociales et articulation entre elles
- Modalités de travail avec les GT existants sur le territoire

Agenda

Les Ateliers du Changement

- 05/10 : Wolubilis - Bassin Sud-Est
- 10/10 : PianoFabriek - Bassin Sud
- 13/10 : GC Neckerael - Bassin Nord (à confirmer)
- 16/10 : SleepWell - Bassin Ouest
- 19/10 : Simone De Beauvoir - Bassin Nord-Est

L'inter ZoGAB : 9 novembre

CONTACT

www.verander-atelier-changement.brussels

 +32 2 880 29 80

Algemeen

- De eerste gezamenlijke ontmoeting van de 5 zorgondersteuningsgroepen
- 33 personen hebben deelgenomen aan de ontmoeting
- De ontmoeting is gepland na elke cyclus van de veranderateliers om ervaringen te delen. Ze moet ook de mogelijkheid bieden specifieke eigenschappen van elke zorgregio in de verf te zetten en elementen te bepalen die zij mogelijk gemeenschappelijk hebben.
- De samenvattingen van de ontmoetingen (VA's en ZO-GAB) kunnen op de site worden geraadpleegd.

Deelnemers

- **ZOGAB Noord-Oost:** Evelyne CBCS, Floriane Coördi Sociale 1140, François Coördi Sociale 1130, Gaétane Brusano, Yves coördi prom/prév, Dorien BruZEL, Chloé Ambassadeur PPL.
- **ZOGAB Centrum-West:** François Coördi Sociale 1000, Gaétane Brusano, Karine CBCS, Myriam Coördi Sociale 1080, Tania Coördi Sociale 1070, Silke BruZEL.
- **ZOGAB Zuid-Oost:** Antoine Coördi sociale 1200, Chloé Ambassadeur PPL, Elsa Brusano, Federica Coördi sociale 1160, Moira coördi prom/prév, Silke BruZEL, Valentina CBCS.
- **ZOGAB Zuid:** Aurélie coördi prom/prév, Barbara Coördi Sociale 1060, Catherine Coördi Sociale 1180, Dorien BruZEL, François Antenne santé mentale, Gaétane Brusano, Marie-Catherine Coördi Sociale 1170, Marion CBCS, Michel Ambassadeur PPL, Paola Coördi Sociale 1190, Pierre-Michel Coördi Sociale 1050.
- **ZOGAB Noord:** Alice Brusano, Amina Coördi sociale 1090, Aurélie coördi prom/prév, Dorrit BruZEL, François Coördi Sociale 1020, Isabelle Coördi Sociale 1082, Jacques CBCS, Sylvie Antenne santé mentale.
- **Regionale ondersteuning:** Julie Brusano, Valentine Brusano, Gaétane Brusano

De gebruikerservaringen van de Veranderateliers in juni

Noord-Oost (14/06)

Schaarbeek, Evere, Sint-Joost, Haren

- Aanwezigheid van gebruikers/burgers, diverse professionele profielen
- Een aantal vragen werden behandeld en besproken, de opkomst van gemeenschappelijke handelingen en een identiteit van de zorgregio
- Ingegaan op een behoefte van de actoren om zich beter vertrouwd te maken met het terrein
- Wat werkt: de zaken concreet bespreken, ideeën uitwisselen rond acties
- Het belang een gemeenschappelijke taal te gebruiken tussen de actoren van de uiteenlopende sectoren
- Met betrekking tot de informatiepunten: geen unieke locatie ontwikkelen maar verschillende knooppunten creëren voor de bevolking door een intersectoraal netwerk uit te bouwen van organisaties die de bevolking informatie kan bieden.
- Een uitdaging voor deze zorgregio inzake mobilisatie aangezien er moeilijk te overbruggen geografische grenzen bestaan (spoorweg, braakliggend terrein enz.); deze locaties moeten worden verdeeld over verschillende onderdelen binnen de zorgregio.

Centrum-West (22/06)

Molenbeek, Anderlecht, Vijfhoek van Brussel

- Aanwezigheid van gebruikers en een goede deelname van professionals
- Positieve dynamiek tijdens de discussies, de zaken concreet bespreken en actie nemen wordt op prijs gesteld
- Ingegaan op een behoefte van de actoren om de andere actoren op het terrein beter te leren kennen
- Hoe kan men de deelname van de gebruikers/burgers organiseren in de zorgondersteuningsgroepen? Hoe kan hun vertegenwoordiging worden georganiseerd?
- De rol preciseren, de samenstelling van de ZoGab (beperkt aantal om efficiënt te kunnen werken enz.)?

De gebruikerservaringen van de Veranderateliers in juni

Zuid-Oost (26/06)

Sint-Pieters-Woluwe, Sint-Lambrechts-Woluwe,
Oudergem, Etterbeek

- Fantastisch dat we een tussenpersoon hebben om elke vergadering te optimaliseren en te verbeteren op basis van de vorige.
- Zwakke deelname van de actoren op het terrein. De aanwezige personen waren voornamelijk coördinatoren en regionale actoren. > het programma opstellen op basis van het doelpubliek (zo praktisch mogelijk)
- Meer vrije momenten hebben voor informele discussies
- Vraag over hoe men contact kan opnemen met de zorgondersteuningsgroepen: geeft of de interesse weer om zich te engageren of de moeilijkheid voor de regionale actoren om zich te engageren
- Relatief recente sociale coördinaties die amper een netwerkcultuur creëren en zich dus minder goed kunnen mobiliseren

Zuid (23/06)

Elsene, Watermaal-Bosvoorde, Vorst, Sint-Gillis, Ukkel

- Goede deelname (40)
- De mogelijkheid voor de sociale coördinatie om goede praktijken uit te wisselen en samen acties te ondernemen
- Tal van zorgverleners aanwezig, de communicatie opnieuw bekijken en een mechanisme uitbouwen om de deelname naar andere sectoren uit te breiden
- Verenigingen en actoren op het terrein moeten begrijpen welke waarde zij toevoegen aan de zorgondersteuningsgroepen via de VA's (concreet bespreken)
- Methoden voorstellen, in het bijzonder met betrekking tot opinies en diagnoses
- Acties ondernemen samen met de mensen op het terrein
- Hoe kunnen de actoren op het terrein hoogwaardige diagnoses stellen (geen statistieken maar op basis van vaststellingen) en grote uitdagingen identificeren?
- Vanuit de interesses van de actoren op het terrein van de zorgregio vertrekken en bekijken welke middelen de ondersteuningsgroep kan aanbrengen (logistiek, financiële en menselijke hulpbronnen enz.)

Noord (28/06)

Sint-Agatha-Berchem, Koekelberg, Ganshoren,
Jette, Laken, Neder-Over-Heembeek

- Enthousiasme, leuke dynamiek
- Deelname van de gebruikers
- Onderlinge kennis en het naar voor treden van een identiteit van de zorgregio
- Erkenning van de besproken thema's in verhouding met de praktische behoeften
- Hoe kunnen de actoren in de welzijn worden betrokken? De sociale coördinaties zijn te laat geïmplementeerd en er was een gebrek aan tijd. Dat geldt ook voor de ZoGAB, er is meer tijd nodig om samen VA's te ontwikkelen.
- Het woord van de burger organiseren, proactief nadenken om de deelnemende burger het gevoel te geven van ondersteuning en dat het mechanisme zijn engagement vereenvoudigt
- Verduidelijken wat wordt verwacht van de leden van de ZoGAB
- Het feit dat de deelname een proces is dat tijd vraagt, mag niet uit het oog worden verloren

Te onthouden

- Er dient een evenwicht te worden gevonden tussen de tijd die nodig is voor de mobilisering/deelname en de nood om concrete voorstellen te doen
- Blijven informeren op het terrein, maar niet alleen in het kader van de VA's zodat die momenten zo participatief mogelijk zijn
- Na het politieke akkoord over de inhoud van het gezamenlijk besluit dient men stil te staan bij de transitie tussen de ZoGAB en de welzijns- en gezondheidsantennes (met permanente genodigden?) en tussen de VA's en de formalisering van de welzijns- en gezondheidsraden van de zorgregio's

Naar welk gemeenschappelijk kader en welke specifieke eigenschappen voor de zorgzones ?

Gemeenschappelijk

- Gemeenschappelijke visuele identiteit met een indeling in kleur voor elke zorgregio
- Gemeenschappelijke communicatiertools
- Platform om onderling te delen tussen zorgondersteuningsgroepen
- Gemeenschappelijke taal met, in het bijzonder, een duidelijke identificatie van de namen en de functies
- Identieke opdrachten in elke zorgregio
- Een gedeelde methodologische benadering om acties te ondernemen (projectmatige benadering) en om samen te bouwen (participatieve benadering)
- Samenstelling van de welzijns- en gezondheidsraad
- Transparantie tussen de leden van de zorgondersteuningsgroepen en een minimale gemeenschappelijke samenstelling
- Gemeenschappelijke benadering om de vertegenwoordiging en deelname in de VA's uit te breiden
- Inter-GAB overlegorganen om te delen, te inspireren, uit te wisselen, ...
- Bevoorrechte bottom-up benadering: zoveel mogelijk van het terrein
- Bepaalde handelingen collectief aanpakken indien van toepassing (bv. repertorium)
- Tussenpersoon met de autoriteiten
- Algemene zichtbaarheid van de acties genomen in de 5 zorgregio's om iedereen de mogelijkheid te bieden (in het bijzonder de regionale actoren) te evalueren of deel te nemen
- De mandaten verduidelijken (in het bijzonder Brusano en CBCS)

Specifiek

- Gemeenschappelijke visuele identiteit met een indeling in kleur voor elke zorgregio
- Organisatie van vergaderingen (welzijns- en gezondheidsraad/ VA's en zorgondersteuningsgroepen)
- Samenstelling van een raad en van een zorgondersteuningsgroep naast een gemeenschappelijke minimale samenstelling
- Mobilisatiestrategie op het terrein
- Modaliteiten van de deelname van de burgers
- Actieplan en -modaliteiten
- Modaliteiten van de samenwerking met de sociale coördinatie en de onderlinge communicatie.
- Modaliteiten van de samenwerking met de bestaande WG op het terrein

Agenda

De Veranderateliers

- 05/10: Wolubilis - Zorgzone Zuid_Oost
- 10/10: PianoFabriek - Zorgzone Zuid
- 13/10: GC Neckerstaal - Zorgzone Noord (te bevestigen)
- 16/10: SleepWell – Zorgzone Centrum-West
- 19/10: Simone De Beauvoir - Zorgzone Noord-Oost

De inter-ZOGAB: 9 november

CONTACT

www.verander-atelier-changement.brussels

 +32 2 880 29 80

